
Til: Tina Kirkeskov Winkel (tkwi@ens.dk), Energistyrelsen (ens@ens.dk), Jeppe Krogh Skjølstrup (jeks@ens.dk)
Fra: Henriette Fagerberg Erichsen (hfe@advokatsamfundet.dk)
Titel: Sv: Ekstern høring over bekendtgørelse om tilskud til projekter vedrørende udrulning af fjernvarmedistributionsnet (Sagsnr.: 2020 - 3)
E-mailtitel: Sv: Ekstern høring over bekendtgørelse om tilskud til projekter vedrørende udrulning af fjernvarmedistributionsnet (ENS Id nr.: 2248757) (Sagsnr.: 2020 - 3)
Sendt: 02-11-2020 07:54

Tak for henvendelsen.
Advokatrådet har besluttet ikke at afgive høringssvar.

Med venlig hilsen

ADVOKATSAMFUNDET
RETSSIKKERHED · UAFHÆNGIGHED · INTEGRITET

Henriette Fagerberg Erichsen
Sekretær

Advokatsamfundet, Kronprinsessegade 28, 1306 København K
D +45 33 96 97 28
hfe@advokatsamfundet.dk - www.advokatsamfundet.dk

Til:
Fra: Tina Kirkeskov Winkel (tkwi@ens.dk)
Titel: Ekstern høring over bekendtgørelse om tilskud til projekter vedrørende udrulning af fjernvarmedistributionsnet (ENS Id nr.: 2248757)
Sendt: 30-10-2020 14:56

Kære høringsspart

Energistyrelsen fremsender hermed udkast til bekendtgørelse om tilskud til projekter vedrørende udrulning af fjernvarmedistributionsnet i høring.

Høringen findes også på høringsportalen, og høringsdokumenter er vedhæftet denne mail.

Energistyrelsen skal bede om at modtage et eventuelt høringssvar senest den 26. november 2020 sendt til ens@ens.dk, med kopi til jeks@ens.dk og tkwi@ens.dk.

Høringssvar bedes venligst angive følgende journalnummer: 2020-13172.

Venlig hilsen / Best regards

Tina Kirkeskov Winkel

Specialkonsulent / Special Advisor
Center for Forsyning / Centre for Supply

Mobil / cell   +45 51 67 43 07
E-mail   tkwi@ens.dk

Til: Tina Kirkeskov Winkel (tkwi@ens.dk)
Fra: Dansk Arbejdsgiverforening (da@da.dk)
Titel: SV: Ekstern høring over bekendtgørelse om tilskud til projekter vedrørende udrulning af fjernvarmedistributionsnet
E-mailtitel: SV: Ekstern høring over bekendtgørelse om tilskud til projekter vedrørende udrulning af fjernvarmedistributionsnet (ENS Id nr.: 2248757)
Sendt: 03-11-2020 08:27

Under henvisning til det til DA fremsendte høringsbrev af 30. oktober 2020 vedrørende ovennævnte skal vi oplyse, at sagen falder uden for DA's virkefelt, og at vi under henvisning hertil ikke ønsker at afgive bemærkninger.

Med venlig hilsen

Susanne Borvang
Chefsekretær

Fra: Tina Kirkeskov Winkel <tkwi@ens.dk>
Sendt: 30. oktober 2020 14:57
Emne: Ekstern høring over bekendtgørelse om tilskud til projekter vedrørende udrulning af fjernvarmedistributionsnet (ENS Id nr.: 2248757)

Kære høringspart

Energistyrelsen fremsender hermed udkast til bekendtgørelse om tilskud til projekter vedrørende udrulning af fjernvarmedistributionsnet i høring.

Høringen findes også på høringsportalen, og høringsdokumenter er vedhæftet denne mail.

Energistyrelsen skal bede om at modtage et eventuelt høringssvar senest den 26. november 2020 sendt til ens@ens.dk, med kopi til jeks@ens.dk og tkwi@ens.dk.

Høringssvar bedes venligst angive følgende journalnummer: 2020-13172.

Venlig hilsen / Best regards

Tina Kirkeskov Winkel

Specialkonsulent / Special Advisor
Center for Forsyning / Centre for Supply

Mobil / cell +45 51 67 43 07
E-mail tkwi@ens.dk

Høringssvar til bekendtgørelse om tilskud til projekter vedrørende udrulning af fjernvarmedistributionsnet

Dansk Energi vil gerne takke for muligheden for at afgive høringssvar til denne bekendtgørelse, der udmønter den del af klimaaftalen for energi og industri 2020, som afsatte midler til udfasning af olie- og gasfyr til fordel for udrulning af fjernvarme.

Overordnet ser Dansk Energi positivt på fjernvarmepuljen. Puljen vil være med til at sikre en hurtigere og større tilkobling til nye fjernvarmeprojekter, og sammen med de politiske vedtagende ændringer i projektbekendtgørelsen, understøtte en grøn omstilling indenfor opvarmningen af boliger og erhverv. Dette leverer samtidigt på Danmarks målsætning om at reducere 70% af CO₂-udledningerne i 2030. Klimapartnerskabet for Energi og Forsyning identificerede netop olie- og naturgasopvarmning, som et af de områder, hvor der først bør ske reduktioner i forbruget af fossile brændsler for at 70%-målsætningen kan realiseres.

Puljer bør fokuseres mod at reducere CO₂

I udkastets § 3 fremgår det, at Energistyrelsen kan yde tilskud til projekter for udrulning af fjernvarmedistributionsnet jf. § 1, med op til 20.000 kr. pr. konverteret varme-forbruger, dog maksimalt svarende til projektets støtteberettigede omkostninger eller op til minimumstilslutningen. Af § 2 8) fremgår det, at minimumstilslutningen svarer til antallet af konverteringer i projektområdet der inklusiv tilskud fra fjernvarmepuljen medfører balance i de tilbagediskonterede selskabsøkonomiske indtægter og udgifter over levetiden på konverteringsprojektets investeringer. Endeligt fremgår det af § 7, at Energistyrelsen vil behandle ansøgninger i den rækkefølge, som de modtages.

Dansk Energi mener grundlæggende, at denne type tilskudspuljer bør målrettes mod udfasning af brugen af fossile brændsler og så gerne, at der var et konkurrenceelementet baseret på en CO₂-fortrængningspris, og ikke som der lægges op til, støtte uanset CO₂-fortrængningseffekt (så længe EU's minimumskrav til effektiv fjernvarme efterleves). Ligeledes leder "først-til-mølle"-princippet nødvendigvis heller ikke til den størst mulige CO₂-reduktion. En auktionsmodel, f.eks. som kendes fra Energiselskabernes Energispareordning, vil sikre størst muligt klimaeffekt for de afsatte midler, og dermed bidrage mest muligt til Danmarks målsætning om en 70 pct. CO₂-reduktion i 2030. Når det er sagt har Dansk Energi også forståelse for, at det er afgørende for denne pulje, at midlerne hurtigt bliver omsat til faktiske projekter. Og at man derfor er nødsaget til at indrette puljen, så den er administrativt let.

Fjernvarmeselskaberne risikerer at skulle betale pengene tilbage.

I udkastet fremgår det af § 5 c) at projektet ikke må finansieres via indskudskapital. Som Dansk Energi forstår det, er dette krav nødvendigt for at undgå tvivlssager, om hvorvidt der kan rejses krav om tilbagebetaling af støtten pga. EU-Kommissionens regler mod ulovlig statsstøtte. Tvivlen kan opstå ved, at indskudskapital kan forrentes og dermed giver et driftsoverskud. Dog fremgår det af § 2 2) at ved en diskontering af indtægter og driftsudgifter med en passende diskonteringsrate åbnes der mulighed for et rimeligt overskud jf. den generelle gruppefritagelsesforordning. Derfor må § 5 c) anses for alene at være ud fra et forsigtighedshensyn.

I Klimaaftalen fra 2020 blev det yderligere besluttet, at der også er behov for en ny model for regulering af fjernvarmesektoren. Og parterne bag aftalen i anden halvdel af 2020 skal indkaldes til forhandlinger om en ny fremtidssikret økonomisk regulering. I 2017 blev der senest indgået en politisk aftale om økonomisk regulering af fjernvarmesektoren. Denne aftale blev imidlertid aldrig implementeret. I denne aftale skulle der indføres en forrentningsramme og mulighed for ekstraordinære effektiviseringer som en del af en indtægtsrammeregulering. Hvis en ny fremtidssikret økonomisk regulering også indeholder disse elementer, vil fjernvarmeselskaberne altså i fremtiden overgå til en reguleringsform, som giver selskaberne driftsoverskud, qua forrentningen af kapital og ekstraordinære effektiviseringer. Alternativt kan man også forestille sig, at en kommende regulering leder til en større grad af deregulering. I så fald vil der også være muligt have driftsoverskud. Det kan altså ikke udelukkes, at der i fremtiden i dele af sektoren bliver indført ændret regulering, der tillader nye former for overskud.

Dansk Energi mener at det er afgørende, at selskaberne har vished for og selv kan sikre sig imod evt. tilbagebetalingskrav. Derfor vil Dansk Energi opfordre Energistyrelsen til up-front at afklare om, og i så fald ved hvilken overskudsgrad, fjernvarmeselskaberne kan blive nødsaget til at tilbagebetale støtten ved overgang til evt. ny økonomisk regulering.

Afslutningsvis skal det bemærkes, at Dansk Energi naturligvis stiller sig til rådighed for uddybning af ovenstående høringssvar, hvis der er behov herfor. Desuden kan Dansk Energi forstå, at der også skal udarbejdes en vejledning til bekendtgørelsen. I den forbindelse bidrager Dansk Energi naturligvis gerne til dette arbejde og glæder sig til at indgå i en evt. dialog med Energistyrelsen.

Med venlig hilsen

Dansk Energi

Martin Lundrup

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
J nr. 2020-13172

Den 26. november 2020

Dansk Erhvervs høringssvar af udkast til bekendtgørelse om tilskud til udrulning af fjernvarmedistributionsnet

Dansk Erhverv takker for muligheden for at give høringssvar af udkast til bekendtgørelse om tilskud til udrulning af fjernvarmedistributionsnet. Dansk Erhverv støtter indsatsen om øget energieffektivisering og energibesparelser, herunder øget udnyttelse af overskudsvarme og udbredelse af omkostningseffektiv fjernvarme.

Dansk Erhverv bakker op om anvendelse af fjernvarme som en grøn, sikker og omkostningseffektiv energikilde. Det er afgørende for Dansk Erhverv, at der er et positivt incitament til øget udnyttelse af overskudsvarme og dermed energieffektivisering. Derfor bør puljen også kunne målrettes større infrastrukturprojekter som er nødvendige for at øge udnyttelsen af omkostningseffektiv overskudsvarme og øget energieffektivisering i et givent område. Energieffektivisering er et vigtigt værktøj i målet om at udnytte Danmarks enorme grønne potentiale.

Det kan helt konkret være støtte til projekter som kobler flere varme systemer sammen, og dermed skal puljen ikke alene målrettes projekter hvor der samlet set kobles flere kunder på fjernvarmenettet.

Med venlig hilsen,

Ulrich Bang
Klima- og energichef

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Mail: ens@ens.dk

Fjernvarmens Hus
Merkurvej 7
DK-6000 Kolding
Tlf. +45 7630 8000
mail@danskfjernvarme.dk
www.danskfjernvarme.dk
cvr dk 55 83 10 17

Dansk Fjernvarmes høringssvar vedrørende udkast til bekendtgørelse om tilskud til udrulning af fjernvarmedistributionsnet (jour.nr. 2020-13172)

25. november 2020
Side 1/5

Dansk Fjernvarme har udarbejdet høringssvar om udkast til bekendtgørelse om tilskud til udrulning af fjernvarmedistributionsnet som er en udmøntning af én af flere tilskudspuljer i den politiske Klimaftale for energi og industri fra juni 2020

Hovedproblemstilling

Fjernvarmepuljen skal ses i sammenhæng med de øvrige tilskudsordninger i klimaaftalen, og i den sammenligning er fjernvarmepuljen både for lille, udmøntet for sent og omfatter for få konverteringssituationer. Udmøntningen af puljerne savner grundlæggende en underlæggende planlægning af hvad der skal ske, når det kollektive gasnet til rumvarme skal udfases.

Konklusion

Fjernvarmepuljen bør i størrelse matche det høje antal kunder, der skal konverteres til fjernvarme – både i samlet antal og i de enkelte projekter. Varmepumpepuljerne bør målrettes områder opvarmet med oliefyr, indtil der var lavet en varmeplanlægning af hvad der skulle ske med de kollektive gasområder. Og alle de typer af opvarmningsformer, der kan få tilskud i én pulje bør også kunne få tilskud i de andre.

Puljerne bør understøtte en løsning, hvor de lokale kommuner planlægger hvad der skal ske med opvarmning i områder udlagt til gas, og efterfølgende skulle puljerne give tilskud på lige vilkår til de valgte opvarmningsformer.

Der bør som minimum åbnes for ansøgning i den samlede pulje på 405 mio. kr. så snart bekendtgørelsen er godkendt, da det ville give mindre usikkerhed i forhold om hvilke projekter, der kan opnå tilskud, og reducere risikoen for et stort antal ansøgninger om tilskud, der indsendes forgæves, da puljen allerede er brugt for det enkelte år.

Generelt

Generelt bifalder Dansk Fjernvarme at der nu ydes tilskud til egentligt fjernvarmedistributionsnet – altså at flere kan få fjernvarme. I den opfølgende aftale fra 30. oktober 2020 ifm. Klimaftalen hedder det at det er vigtigt for partierne, at der er en god balance mellem

kollektive og individuelle opvarmningsformer og videre at det er vigtigt at potentialet for fjernvarme ikke bliver undermineret i områder, hvor fjernvarme er den mest hensigtsmæssige løsning. De gode intentioner bør derfor følges op af regler, der ikke risikerer at udhule præcis de samme intentioner i ordningen.

På en række punkter er der givet væsentlige fordele til de individuelle opvarmningsformer i udmøntningen af tilskudsordningerne.

Fordeling og forskelle i tilskudspuljerne

Fjernvarmepuljen er én af flere tilskudsordninger fra Klimaaftalen for energi og industri fra juni 2020. Den konkrete udmøntning af tilskudsordningerne til udfasning af olie- og gasfyr giver dog en skæv fordeling mellem de forskellige opvarmningsformer.

Mens fjernvarmepuljen er på 405 mio. kr. er bygningspuljen på 2.060 mio. kr, når midler fra Energiaftalen 2018 medregnes. En så skæv fordeling modsvarer ikke forventningerne til hvor mange bygningerne, der skal omstilles til henholdsvis fjernvarme og individuelle varmepumper. En rapport fra COWI viser at der er mindst 200.000 boliger, der med fordel kan skifte til fjernvarme – den selv samme rapport, som Energistyrelsen vælger at fejltolke til at kun 80.000 kunder skal konverteres til fjernvarme.

Dette kan jo ende med at blive en selvpfyldende profeti, når der samtidig gives mulighed for tilskud til individuelle løsninger op mod et år før det er realistisk at kunderne får mulighed for at være tilkoblet fjernvarmen med tilskud.

I den mellemliggende periode udhuler individuelle varmepumper de potentielle fjernvarmeområder, hvorefter der ikke længere kan opnås gode projekter for konvertering til fjernvarme, der ellers fra start ville have været den samfundsmæssigt bedste og billigste løsning.

Af andre forskelle i puljerne kan nævnes at tilskuddets størrelse ikke er lige så stort – 20.000 til fjernvarme, mens et simpelt gennemsnit af tilskud til luft-til-vand varmepumper viser et tilskud på næsten 23.000. Dette skal lægges oveni et krav om beregning af minimumstilskud, så 100 kunder konverteret til fjernvarme fx kun giver 1,2 mio. kr. ved 60% minimumstilslutning, men det tilsvarende antal kunder konverteret til varmepumper giver 2,3 mio. kr. i tilskud.

Eller kort sagt – alle kan få tilskud til en varmepumpe uanset om tilskuddet er nødvendigt eller for den sags samfundsøkonomiske hensigtsmæssigt, hvorimod langt færre boliger vil få tilskud til konvertering til fjernvarme – også selvom tilskuddet til fjernvarmen altid er underlagt et krav om at det skal være samfundsøkonomisk fordelagtigt.

Ydermere gives der kun tilskud til konvertering af olie- og gasfyr, når konverteringen sker til fjernvarme, mens tilskud til varmepumper også gives til kunder, der i forvejen har el-pa-neler og biokedler. Denne forskel bør der rettes op på.

Alt dette rykker ved balancen i konkurrenceforholdet mellem fjernvarme og individuelle varmepumper – puljerne favoriserer ganske klart individuelle varmepumper.

Dansk Fjernvarme havde gerne set at tilskud til individuelle varmepumper til at starte med var målrettet oliefyr – imens de lokale kommuner med indsigt i lokale forhold kunne lave

en god varmeplanlægning og vurdere hvad der skulle ske med boliger i de kollektivt opvarmede gasområder. Derefter kunne tilskudsvilkår, puljestørrelser m.v. fastsættes meget mere præcist, så pengene gavnede mest muligt, fremfor nu, hvor tilskudsmidlerne modarbejder hinanden og ikke giver de samfundsøkonomisk mest optimale løsninger.

Et par forslag til at rette op på denne ubalance i konkurrenceforholdet kan være at målrette midlerne i bygningspuljen i 2021 til oliefyr – alternativt ændre definitionen af hvornår der kan opnås tilskud i bygningspuljen, så et område betragtes som en fjernvarmeområde, så snart der var indsendt projektforslag til kommunen. Derefter kan puljefordelingen ændres ud fra den samlede varmeplanlægning.

Ansøgningsproces og åbning for ansøgninger i efterfølgende år

Der er risiko for at ordningen medfører en ikke uvæsentlig udskydelse af konverteringen af olie- og gasfyr, når puljen forventes langt fra at kunne dække til de kunder, der skal konverteres til fjernvarme. Alt for mange selskaber vil søge om tilskud og modtage afslag, da puljen for det pågældende år er brugt.

Dette medfører enten at et projekt helt må opgives eller udskydes indtil der kan søges tilskud i et efterfølgende år.

Et løsningsforslag til dette kan være at der kan søges i hele puljen på én gang, når der blev åbnet for ansøgninger (forventet 10. januar 2021). Det kan enten ske i form af at puljen anses for at være én samlet pulje – og da midlerne alligevel først udbetales om 2-5 år, vil det ikke konflikte med finansloven. Alternativt kan der åbnes for ansøgninger til 2022 og 2023 allerede den 10. januar 2021. Et fjernvarmeselskab ville så kunne søge i et specifikt år og få tilsagn om tilskud fra det års pulje – men med mulighed for allerede at gå videre med projektet når tilsagnet er modtaget.

I forhold til ansøgningsprocessen ser vi meget positivt på at Energistyrelsen har oplyst at de tilstræber en meget hurtig ansøgningsbehandling, så de ikke forsinker projekterne. Netop for at undgå at trække sagerne i langdrag vil vi gerne foreslå at listen over dokumentationskrav gennemgås en ekstra gang for at fjerne krav, der kan vurderes som unødvendig administration – herunder fx den årlige statusrapport.

Sagsbehandlingen på tilsagnstidspunktet skal samtidig være god nok til at der ikke efterfølgende kan opstå tvivl om berettigelsen til tilskuddet eller en senere reduktion i tilskuddet udover hvad der allerede er konkret beskrevet i bekendtgørelsen.

Når fjernvarmeselskaberne har opnået tilsagn, er der brug for at de kan agere på tilsagnet og sætte projektet i gang.

Dette bør også gælde uanset hvilken økonomisk regulering af fjernvarmesektoren, der måtte komme – det bliver nærmest umuligt de næste 20-30 år at skulle redegøre for at tilskudsmidler alene er brugt til projektet, hvis det er det oplysningsforpligtelsen efter §6, stk. 2, nr. 3 forventes at indeholde.

Endelig er der en afhængighed af kommunens sagsbehandlingstid i forhold til hurtigst muligt at opnå tilsagn om tilskud. Vi forventer at Energistyrelsen sørger for at kommunerne har de rette beføjelser og værktøjer til at lave en betinget godkendelse af

projektforslag, og at der informere grundigt til de enkelte kommuner at der er en ny procedure for projektforslag på vej.

Side 4/5

Det skal hertil nævnes at de kommende ændringer til projektbekendtgørelsen risikerer at kræve mange ekstra ressourcer hos kommunerne. Et forhold der igen risikerer at forlænge sagsbehandlingstiderne – i sær i byer med komplekse sammenhængende net.

Hvilke potentielle fjernvarmekunder kan medregnes i tilskudsberegningen

Tilskud til varmepumper gives uanset tidligere opvarmningsform – også fx el-paneler og biokedler og også til fjernvarmekunder i et område, hvor der er godkendt projektforslag om nedlæggelse af fjernvarmeområdet.

I fjernvarmepuljen gives alene tilskud, hvis der konverteres olie- og gaskunder.

Denne forskelsbehandling bør ændres, så der gives tilskud til alle typer af kunder, der konverteres. Ved udarbejdelse af projektforslag er der jo netop beregnet og taget stilling til at det giver bedst samfundsøkonomi at vælge fjernvarme – også selvom der fx skal sammenlignes med individuelle varmepumper.

Tilsvarende bør forskelsbehandlingen i bygningspuljen ændres i forhold til tilskud til ændring af varmesystem fra el-paneler til vandbåret system – hele denne konvertering giver kun tilskud, hvis det kombineres med en varmepumpe, men bør også give tilskud, hvis konverteringen sker til fjernvarme.

Projektet skal være gennemført indenfor 5 år. Dette vil i langt de fleste tilfælde kunne lade sig gøre – men hvis et projekt mod forventning ikke når at blive færdig på maksimalt 5 år, bør der efter vores mening fortsat være tilskud til kunder, der konverteres i år 6, 7, 8 osv. Interessen er at konvertere flest muligt kunder frem mod 2030 – så bør 2030 måske nærmere være bagkanten for projekterne. Alternativet er jo at pengene, der er afsat i tilskudspuljen til det enkelte projekt ikke får afløb, og dermed ryger tilbage i en pulje, der ikke længere kan ansøges penge i. Vi ser ingen gode argumenter for at fastholde 5-års grænsen!

Tilskud til strandede projekter

Tilskuddet i fjernvarmepuljen er målrettet nye fjernvarmedistributionsnet, og tilsagn om tilskud modtages på baggrund af et nyt projektforslag, der er betinget godkendt af kommunen.

Enkelte steder i landet er der udlagt områder til fjernvarme, hvor det mod forventning har vist sig at der ikke var nok kunder, der ønskede fjernvarme på de vilkår, der kunne tilbydes lokalt. Et tilskud ville måske gøre det muligt faktisk at lægge fjernvarmenet ud i de pågældende byområder – men tilskuddet kan ikke opnås på trods af at der ville være tale om konvertering af olie- og gasfyr ved udrulning af nye fjernvarmedistributionsnet.

Det foreslås derfor at lave en undtagelsesmulighed for områder, hvor der er godkendt projektforslag, men hvor der endnu ikke er lagt fjernvarmedistributionsnet – måske inklusiv en tidsbegrænsning, hvor der skal være gået xx måneder fra modtaget godkendt projektforslag – og hvor der fortsat ikke er udrullet fjernvarmedistributionsnet.

Dokumentationskrav og administration

I §6, stk. 1, nr. 9 står der at der skal vedlægges indhentede tilbud – eller lignende dokumentation. Af hensyn til processen og hurtigst muligt få konverteret varmekunder til grøn varme, bør det være nok med erfaringspriser i projektforslaget. Og selvom de senere tilbud måtte afvige fra de anvendte erfaringspriser, er det væsentligt at der ikke skal laves en hel ny ansøgningsproces hos kommunen af selve projektforslaget.

Alt efter størrelse af tilskud og selskaber, er der krav om forskellig dokumentation ved ansøgning om udbetaling. I den forbindelse, bør kravet om en revisorerklæring i §9, stk. 3, nr. 6 ændres, så det først gælder ved en væsentligt højere grænse. Tilskud på 250.000 svarer kun til 13 kunder, hvilket synes lavt i forhold til den ekstra omkostning der er til en revisor.

Vi ses frem til hurtigst muligt at se listen over fjernvarmenet, der lever op til definitionen på energieffektiv fjernvarme. Det vil lette fjernvarmeselskabernes arbejde med evt. selv at dokumentere at selskabet lever op til definitionen, hvis Energistyrelsen allerede har udført dette arbejde på en liste, der offentliggøres.

Et par præciseringer er ønskværdige:

-I §10 skal regnskabsbilagene påføres en række oplysninger. Energistyrelsen bedes bekræfte at oplysningerne alene skal påføres, hvis de ikke i forvejen fremgår af bilaget, og at Energistyrelsen accepterer elektroniske bilag med de samme påførte oplysninger som dokumentation.

-I §3, stk. 6 bedes præciseret yderligere hvilke tilbagekrediteringer, rabatter og lignende, der tænkes på.

-I §6, stk. 2, nr. 2 og 3 anvendes begrebet "anlægsejer". Begrebet fremgår ikke andre steder – hvad er begrundelsen for dette ordvalg?

Dansk Fjernvarme takker for muligheden for at kommentere på forslaget.

Med venlig hilsen

Peter Skovsgaard

Økonomisk konsulent

Dansk Fjernvarme

psk@danskfjernvarme.dk

Tlf: +45 28 18 27 84

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
Att.: Specialkonsulent Tina Kirkeskov Winkel

Pr. e-mail: ens@ens.dk; cc: JEKS@ens.dk; TKWI@ens.dk

24. november 2020

Høring af udkast til bekendtgørelse om tilskud til udrulning af fjernvarme-distributionsnet – j.nr.: 2020-13172

Tak for muligheden for at kommentere udkastet.

Vi vil anbefale, at der i bekendtgørelsens § 2 anføres, hvilken revisionsinstruks der henvises til i § 9, som skal anvendes ved de forskellige tilskudsstørrelser.

Vi har derudover ingen revisionsmæssige bemærkninger til denne bekendtgørelse.

Med venlig hilsen

Jeanette Staal
formand for FSR – danske revisorers For-
syningsarbejdsgruppe

Alexander Munkholm Bruun
student

FSR – danske revisorer
Kronprinsessegade 8
DK - 1306 København K

Telefon +45 3393 9191
fsr@fsr.dk
www.fsr.dk

CVR. 55 09 72 16
Danske Bank
Reg. 9541
Konto nr. 2500102295

Energistyrelsen
Center for Forsyning
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

ens@ens.dk

med kopi til jeks@ens.dk og tkwi@ens.dk

26. november 2020

J nr. 2020-13172

Høringssvar vedrørende udkast til bekendtgørelse om tilskud til udrulning af fjernvarmedistributionsnet

Foreningen Decentral Energi har udarbejdet høringssvar om udkast til bekendtgørelse om tilskud til udrulning af fjernvarmedistributionsnet, som er en udmøntning af én af flere tilskudspuljer i den politiske Klimaftale for energi og industri fra juni 2020.

Vi finder det er positivt, at der i sammenhæng med de øvrige tilskudsordninger i klimaaftalen udmøntes en fjernvarmepulje, som omfatter konvertering fra olie/gas til fjernvarme.

Vi savner dog at støtte til andre konverteringsmuligheder også kunne anvendes i ordningen fx kunder, som har investeret i individuelle varmepumper eller andre former for energi, og som gerne vil skifte til fjernvarme ved udrulning af fjervarmesystem i området.

Vi ser med bekymring på, at størrelsen af støttemidler i puljen i forhold til tilskudsbeløbene i de andre støtteordninger og imødeser, at med de konverteringer, som allerede kendes af projekter, hvor der konverteres til fjernvarme, vil midlerne i puljen ikke være tilstrækkelig. En rapport fra COWI viser, at der er mindst 200.000 boliger, der med fordel kan skifte til fjernvarme.

Der er risiko for, at ordningen medfører en ikke uvæsentlig udskydelse af konverteringen af olie- og gasfyr, når puljen forventes langt fra at kunne dække til de kunder, der skal konverteres til fjernvarme. Alt for mange selskaber vil søge om tilskud og modtage afslag, da puljen for det pågældende år er brugt.

Dette medfører, enten at et projekt helt må opgives eller udskydes, indtil der kan søges tilskud i et efterfølgende år.

I forhold til ansøgningsprocessen ser vi meget positivt på, at Energistyrelsen har oplyst, at de tilstræber en meget hurtig ansøgningsbehandling, så de ikke forsinker projekterne.

Netop for at undgå at trække sagerne i langdrag vil vi gerne foreslå, at listen over dokumentationskrav gennemgås en ekstra gang for at fjerne krav, der kan vurderes som unødvendig administration – herunder fx den årlige statusrapport.

I forbindelse med ansøgning til puljen samt ansøgning til kommunen om projektplaner for fjernvarmen vil de små fjernvarmeværker blive belastet administrativt hårdt.

Decentral Energi vil derfor foreslå, at man også i tilskudspuljen kunne anvende en del af midlerne til selve ansøgningsprocessen og projektplanlægningen, som det ses i andre støtteordninger. Tilskuddet skulle differentieres i forhold til størrelsen på fjernvarmeselskabet, så de små fjernvarmeselskaber blev tilgodeset.

Endelig er der en afhængighed af kommunens sagsbehandlingstid i forhold til hurtigst muligt at opnå tilsagn om tilskud. Vi forventer, at Energistyrelsen sørger for, at kommunerne har de rette beføjelser og værktøjer til at lave en betinget godkendelse af projektforslag, og at der informeres grundigt til de enkelte kommuner, at der er en ny procedure for projektforslag på vej.

Tilskuddet i fjernvarmepuljen er målrettet nye fjernvarmedistributionsnet, og tilsagn om tilskud modtages på baggrund af et nyt projektforslag, der er betinget godkendt af kommunen.

Enkelte steder i landet er der udlagt områder til fjernvarme, hvor det mod forventning har vist sig, at der ikke var nok kunder, der ønskede fjernvarme på de vilkår, der kunne tilbydes lokalt. Et tilskud ville måske gøre det muligt faktisk at lægge fjernvarmenet ud i de pågældende byområder – men tilskuddet kan ikke opnås på, trods af at der ville være tale om konvertering af olie- og gasfyr ved udrulning af nye fjernvarmedistributionsnet.

Det foreslås derfor at lave en undtagelsesmulighed for områder, hvor der er godkendt projektforslag, men hvor der endnu ikke er lagt fjernvarmedistributionsnet – måske inklusive en tidsbegrænsning, hvor der skal være gået xx måneder fra modtaget godkendt projektforslag – og hvor der fortsat ikke er udrullet fjernvarmedistributionsnet.

Vi ses frem til hurtigst muligt at kunne se listen over fjernvarmenet, der lever op til definitionen på energieffektiv fjernvarme. Det vil lette fjernvarmeselskabernes arbejde med evt. selv at dokumentere det, hvis Energistyrelsen allerede har udført dette arbejde på en liste, der kunne offentliggøres.

Foreningen Decentral Energi takker for muligheden for at kommentere på forslaget.

Med venlig hilsen

Foreningen Decentral Energi

Niels Larsen
direktør

Til: Energistyrelsen (ens@ens.dk)
Cc: Tina Kirkeskov Winkel (tkwi@ens.dk), Jeppe Krogh Skjølstrup (jeks@ens.dk), ES (es@es-daa.dk)
Fra: ES (es@es-daa.dk)
Titel: Høring over bekendtgørelse om tilskud til projekter vedrørende udrulning af fjernvarmedistributionsnet J.nr. 2020-13172: ES 434-20
Sendt: 19-11-2020 20:20

ES 434-20

Erhvervsflyvnings Samslutning (ES) takker for muligheden for at deltage i denne høring over bekendtgørelse om tilskud til projekter vedrørende udrulning af fjernvarmedistributionsnet.

ES har ikke bemærkninger til udkastet.

Med venlig hilsen / Best Regards

Dan Banja

Oberstløjtnant / Lt. Colonel

Generalsekretær / Secretary-General

Vice chair ECOGAS & Member of GA.COM & CAS.COM

Blålersvej 51

DK-2990 Nivå

Mobil: +45 2480 2256

www.es-daa.dk

Pas på miljøet - udskriv kun denne e-mail hvis det er nødvendigt.

Only print this e-mail if necessary.

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43, 1577 København V
Journalnummer 2020-13172
Sendt på mail til: ens@ens.dk
Cc. jeke@ens.dk og tkwi@ens.dk

25. november 2020

Sagsnr.: EMN-2020-42296
Tlf. direkte: 6225 9221
micfo@evida.dk

Høringssvar – udkast til bekendtgørelse om tilskud til projekter vedrørende udrulning af fjernvarmedistributionsnet

Evida har d. 30. oktober 2020 modtaget ovennævnte udkast til bekendtgørelse i høring med høringsfrist d. 26. november 2020.

Evida vil gerne takke for muligheden for at afgive høringssvar til bekendtgørelse om tilskud til projekter vedrørende udrolning af fjernvarmedistributionsnet, som udmønter dele af klimaaftale for energi og industri mv. af den 22. juni 2020.

Nedenfor præsenteres Evidas bemærkning.

1. Tilsagn om tilskud til allerede godkendte konverteringsprojekter

Evida vurderer, at der i dag er omkring 34.000 gaskunder beliggende i områder, der allerede er godkendt til fjernvarmeforsyning, men hvor kunderne endnu ikke har tilsluttet sig til fjernvarme.

Fjernvarmevirksomheder kan dog vælge at indgive et nyt projektforslag der inkludere disse varmekunder med hensigten om at opnå tilskud til udrolning af fjernvarme. Disse varmekunder ville dog være blevet konverteret uden tilskud, og denne fremgangsmetode medfører derfor, at andre mere hensigtsmæssige tilskudsberettigede projekter ikke gennemføres. Hertil bør det også bemærkes, at denne fremgangsmetode ville være en omgåelse af projektbekendtgørelsens kompensationsordning som udløber efter d. 31. december 2020.

Energistyrelsen bør derfor præcisere, at tilsagn om tilskud til projekter alene kan indeholde varmekunder, der ved tidspunktet for bekendtgørelsens ikrafttrædelse ikke var omfattet af et godkendt projekt for fjernvarmeforsyning.

Med venlig hilsen

Michael Thøisen Fog
Analytiker

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

(fremsendt elektronisk til ens@ens.dk med kopi til jeoks@ens.dk og tkwi@ens.dk)

ENS j.nr. 2020-13172: Høringssvar vedrørende udkast til bekendtgørelse om tilskud til udrulning af fjernvarmedistributionsnet

Frederiksberg Forsyning ønsker hermed at afgive høringssvar vedrørende udkast til bekendtgørelse om tilskud til udrulning af fjernvarmedistributionsnet, som er sendt i høring den 30. oktober 2020 med høringsfrist den 26. november 2020.

Indledningsvist vil vi gerne påpege, at vi finder det overordentligt positivt, at der i forlængelse af den politiske klimaaftale for energi og industri mv. af den 22. juni 2020 nu etableres en tilskudsordning for konvertering af olie- og naturgasfyr til fjernvarme. Fjernvarmen kan, som det flere gange er påvist i analyser udarbejdet af bl.a. Dansk Fjernvarme og Grøn Energi, bidrage med en grøn omstilling af en stor del af de tilbageværende olie- og naturgasfyr i Danmark. Dette vil kunne opfylde en betydelig del af målsætningen om reduktion af den danske udledning af klimagasser.

Desværre vil tilskudsordningen, sådan som den er foreslået i Energistyrelsens udkast til bekendtgørelse, ikke bidrage til konvertering af de tilbageværende oliefyr på Frederiksberg, da ordningen, så vidt vi har forstået, kun skal støtte konvertering af hele områder, hvor der ikke i forvejen findes et fjernvarmedistributionsnet.

Der er adgang til fjernvarmehovedledninger på stort set hele Frederiksberg. Imidlertid er tilslutningen af de sidste oliefyrede bygninger ofte uforholdsmæssigt dyr, da disse bygninger ofte ligger uhensigtsmæssigt i forhold til hovedledningerne. De nødvendige stikledninger er derfor ofte meget dyre at anlægge.

Da den klimamæssige gevinst ved at konvertere et olie- eller naturgasfyr ved tilslutning i eksisterende fjernvarmeområder vil være lige så stor som i et område uden fjernvarmedistributionsnet, foreslår vi derfor, at ordningen udvides. Alternativ kan en (mindre) del af ordningen reserveres til konverteringer i eksisterende fjernvarmedistributionsnet.

En sådan udvidelse af ordningen vil i øvrigt kunne gøres væsentlig mere smidig og mindre bureaukratisk, idet der ikke vil være behov for at udarbejde projektforslag iht. Varmeforsyningsloven ved tilslutning af enkelte bygninger i eksisterende fjernvarmedistributionsområder.

Dato
18. november 2020

Kontaktperson
Søren Berg Lorenzen

Direkte nr.
+4538185308

Mobil nr.
+4530766308

E-mail
solo@frb-forsyning.dk

Frederiksberg Forsyning A/S
Stæhr Johansens Vej 38
2000 Frederiksberg

Tlf.nr 38 18 50 00

ff@frb-forsyning.dk
www.frb-forsyning.dk
CVR-nr. 28500769

- en virksomhed i
Frederiksberg Kommune

Vi takker for muligheden til at afgive høringssvar og håber, at vores betragtninger vil finde anvendelse i det videre arbejde med bekendtgørelserne.

Venlig hilsen
Frederiksberg Forsyning A/S

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Søren Berg Lorenzen', with a long horizontal flourish extending to the right.

Søren Berg Lorenzen
Planchef
Plan Energi

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
Mail: ens@ens.dk, jeks@ens.dk og tkwi@ens.dk

KL's høringssvar vedr. bekendtgørelse om tilskud til projekter vedr. udrulningen af fjernvarmedistributionsnet (jour.nr. 2020-13172)

KL takker for muligheden for at komme med bemærkninger til bekendtgørelsen. KL tager forbehold for den politiske behandling af høringssvaret, som kan føre til yderligere bemærkninger.

Generelt

KL mener, at der er positivt, at der er kommet en tilskudsordning til udrulning af fjernvarmedistribution.

KL finder dog, at denne tilskudsordning kommer meget sent i forhold til de andre tilskudsordninger til varmepumper, og det virker til, at bekendtgørelsen ligeledes opstiller regler, der kunne udgøre barrierer for udrulningen af fjernvarme.

KL støtter fortsat ikke muligheden for tilskud til varmepumper inden for kollektivt forsynede områder, der har været udlagt til naturgasområder, før det har været undersøgt, om det kan udlægges til fjernvarme. Ordningen er heller ikke i overensstemmelse med energiaftalen fra 2018, hvor det er aftalt mellem forligspartierne, at tilskuddet kun skulle gælde uden for kollektivt forsynede områder.

Størrelsen på fjernvarmepuljen

Fjernvarmepuljen er meget mindre end puljerne givet til konvertering til varmepumper, hvilket virker konkurrenceforvridende.

Det fremgår af klimaaftalen om energi og industri, at partierne er enige om, at der afsættes 410 mio. kr. i 2021, 500 mio. kr. i 2022, 455 mio. kr. i 2023, 375 mio. kr. i 2024 og 545 mio. kr. årligt i 2025 og 2026, 240 mio. kr. i 2027, 260 mio. kr. i 2028, 280 mio. kr. i 2029 og 300 mio. kr. i 2030 (opgjort i 2020-priser og inklusiv afledt afgiftstab) til tilskudspuljer til udfasning af olie- og gasfyr. Det fremgår ikke, hvor meget der skal gives til de forskellige tilskudsordninger, andet end at en konkret udmøntning aftales mellem partierne på baggrund af et oplæg fra regeringen.

Det er ikke muligt at se, om det beløb, der er blevet afsat i denne tilskudsordning, er et oplæg fra regeringen, eller om det er begrundet i en politisk aftale.

Derudover er det heller ikke muligt at se, hvad der ligger til grund for Energistyrelsens beregninger. COWI rapporten, som Energistyrelsen henviser til, giver ikke et tilstrækkeligt overblik over, hvor mange husstande der forventes at kunne overgå til fjernvarme, og hvor mange husstande der kan overgå til varmepumper.

Dato: 26. november 2020

Sags ID: SAG-2020-05763
Dok. ID: 3013472

E-mail: MCL@kl.dk
Direkte: 3370 3846

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 4

Dato: 26. november 2020

Sags ID: SAG-2020-05763
Dok. ID: 3013472

E-mail: MCL@kl.dk
Direkte: 3370 3846

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 4

Betingelser for at få tilsagn om tilskud § 5

Energistyrelsen har i bekendtgørelsen opstillet flere betingelser for, at de kan give tilsagn om tilskud. Nogle af disse betingelser kan potentielt udgøre barrierer for kommunernes godkendelse af varmeprojekterne og derved også udrulningen af fjernvarme.

Energieffektiv fjernvarme

Det er vigtigt for kommunalbestyrelserne, der skal godkende de fjernvarmeprojekter, der søger om tilskud, at vide, om de opfylder kravene om at være energieffektiv fjernvarme. Det skal der derfor oplyses om i projektansøgningen.

Kommunal godkendelse

I henhold til Energistyrelsens udkast til en revideret projektbekendtgørelse, er der kommet en meget bredere fortolkning af § 20, hvor kommunalbestyrelsen fremadrettet skriftligt skal underrette berørte forsyningsselskaber, kommuner og andre parter, der kan have økonomisk eller anden individuel interesse i projektet, herunder virksomheder med særlige muligheder for at foretage varmeproduktion, samt grundejere, der skal afgive areal eller pålægges servitut, om projektforslaget med henblik på, at eventuelle bemærkninger til projektforslaget kan fremsendes til kommunalbestyrelsen inden for 4 uger.

For mange kommuner vil det medføre en uforholdsmæssigt lang og ressourcekrævende sagsbehandlingstid. Både i forhold til den administrative opgave med at sende projekter i høring hos samtlige kommuner og aktører, der kan blive berørt af projektet, men også i forhold til at gennemlæse de projektforslag, de vil modtage fra andre kommuner, der er i de samlede net, og hvis projektforslag vil kunne have en betydning for den pågældende kommune. Det betyder, at udover den tid, der bruges på administration med at sende projekterne i høring (6-8 fra egen kommune), skal kommunerne også bruge endnu mere tid på at tage stilling til 6-8 projektforslag fra ca. 10-20 omkringliggende kommuner, der er i det samlede net. Hvis kommunerne skal bruge 3 timer pr. sag, de gennemgår, vil kommunerne få en meget stor administrativ opgave.

Dette kan medføre, at der kan opstå forsinkelser i godkendelsesprocessen til ulempe for fjernvarmeprojekter, der skal godkendes, før de kan få tilskud.

Krav om at projektet for udrulning ikke ville blive gennemført uden tilskud efter denne bekendtgørelse

KL finder, at dette krav er meget uklart og kan udgøre en barriere.

Betyder dette krav, at det kun er projekter, der ikke har stor nok tilslutningsgrad, eller hvor udrulningen af fjernvarme ikke er samfundsøkonomisk rentabel, der vil få tilskud? Er det ikke muligt for andre gode fjernvarmeprojekter at få tilskud, hvor de måske kan konkurrere med varmepumper, men komme ud til endnu flere med tilskud? Dette virker konkurrenceforvridende.

Kommunalbestyrelserne, der er ansvarlige for at godkende varmeprojekterne, er ikke direkte ansvarlige for fjernvarmeselskabernes udregning, men skal jo endeligt godkende projektet, samt at det er det samfundsøkonomisk bedste projekt. Derfor bør denne udregning også være gennemskuelig for kommunalbestyrelserne.

Derudover vil der kunne opstå et problem for kommunalbestyrelserne, hvis de skal godkende projekter ad flere omgange, alt afhængig af om de får tilskud.

Fx en fjernvarmeforsynings projekt, der bliver godkendt af kommunalbestyrelserne, men er betinget af tilskud fra denne pulje (tilskuddet er ikke begrundet i samfundsøkonomien generelt, men tilslutningsgraden). Hvis fjernvarmeprojektet ikke kan opnå tilskud hos Energistyrelsen, fordi der ikke er flere penge tilbage i puljen, så vil det være meget vanskeligt for kommunalbestyrelsen at godkende dette projekt igen uden et tilskud, hvis Energistyrelsen opstiller det krav, at projektet for udrulning ikke ville blive gennemført uden tilskud efter denne bekendtgørelse.

Ansøgning om puljemidler

I puljen til udrulning af fjernvarme er der afsat 145 mio. kr. i 2021, 145 mio. kr. i 2022 og 115 mio. kr. i 2023.

Som nævnt ovenfor, under afsnittet om *"Størrelsen på fjernvarmepuljen"*, så er det uklart, om denne pulje er stor nok til at dække det reelle behov, der kan være for projekter.

For at have mulighed for at kunne konkurrere med varmepumperne må det formodes, at mange forsyningsselskaber allerede vil prøve at søge om tilskud i 2021. Derfor vil der også være en chance for, at mange vil modtage afslag, da puljen for det pågældende år er brugt.

Dette medfører enten, at et projekt helt må opgives eller udskydes, indtil der kan søges tilskud i et efterfølgende år. Et løsningsforslag til dette kunne være, at der kunne søges i hele puljen på én gang, når der blev åbnet for ansøgninger (forventet 10. januar 2021).

Ansøgningsproces

Det fremgår ikke af bekendtgørelsen, hvor lang tid Energistyrelsen har til at behandle ansøgningen om tilskud til projekterne. Det er dog vigtigt, at denne proces forløber hurtigt, især fordi den først igangsættes, når kommunerne har godkendt projektansøgningen, og kommunerne ikke fremadrettet vil kunne garantere behandlingstiden af projektansøgningerne, hvis reglerne om høring af det samlede net ikke ændrer i udkastet af projektbekendtgørelsen.

Sagsbehandlingen på tilsagnstidspunktet skal samtidig være god nok til, at der ikke efterfølgende kan opstå tvivl om berettigelsen til tilskuddet eller en senere reduktion i tilskuddet, udover hvad der allerede er konkret beskrevet i bekendtgørelsen.

Med venlig hilsen

Dato: 26. november 2020

Sags ID: SAG-2020-05763
Dok. ID: 3013472

E-mail: MCL@kl.dk
Direkte: 3370 3846

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 4

Maja Clemmensen
Specialkonsulent
KL's Center for Klima og Erhverv

Dato: 26. november 2020

Sags ID: SAG-2020-05763
Dok. ID: 3013472

E-mail: MCL@kl.dk
Direkte: 3370 3846

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 4

Til: Energistyrelsen (ens@ens.dk)
Cc: Jeppe Krogh Skjølstrup (jeks@ens.dk), Tina Kirkeskov Winkel (tkwi@ens.dk), Københavns Erhvervsakademi (KEA) v/Lone Bille (kea@kea.dk), Rektor (rektor@kea.dk), Charlotte Lundsgaard (clu@kea.dk)
Fra: Martin Dueholm Bech (MBEC@kea.dk)
Titel: Vedr. ekstern høring over bekendtgørelse om tilskud til projekter vedrørende udrulning af fjernvarmedistributionsnet (journalnr. 2020 - 13172)
Sendt: 24-11-2020 12:44

[Vedr. ekstern høring over bekendtgørelse om tilskud til projekter vedrørende udrulning af fjernvarmedistributionsnet \(journalnr. 2020 - 13172\)](#)

-
Københavns Erhvervsakademi (KEA) har ingen bemærkninger til fremsendte udkast.

-
Mvh.

Martin

Martin Dueholm Bech
Ledelseskonsulent
KEA Ledelsessekretariatet

KEA – Københavns Erhvervsakademi
Guldbergsgade 29N
DK 2200 København N

Direkte: 2810 6809

kea.dk

Fra: Tina Kirkeskov Winkel <tkwi@ens.dk>

Sendt: 30. oktober 2020 14:57

Emne: Ekstern høring over bekendtgørelse om tilskud til projekter vedrørende udrulning af fjernvarmedistributionsnet (ENS Id nr.: 2248757)

Kære høringspart

Energistyrelsen fremsender hermed udkast til bekendtgørelse om tilskud til projekter vedrørende udrulning af fjernvarmedistributionsnet i høring.

Høringen findes også på høringsportalen, og høringsdokumenter er vedhæftet denne mail.

Energistyrelsen skal bede om at modtage et eventuelt høringssvar senest den 26. november 2020 sendt til ens@ens.dk, med kopi til jeks@ens.dk og tkwi@ens.dk.

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
Mail: ens@ens.dk, JEKS@ens.dk og TKWI@ens.dk

26. november 2020

Høring af udkast til bekendtgørelse om tilskud til udrulning af fjernvarmedistribut onsnet, j.nr. 2020-13172.

NetVarme skal hermed afgive høringssvar vedrørende ovennævnte udkast til bekendtgørelse.

Lighed mellem fjernvarme og individuelle varmepumper

Generelt ser vi positivt på, at der nu er mulighed for at udrulle fjernvarme med tilskud. Fjernvarme er i øjeblikket i skarp konkurrence med individuelle varmepumper, og vi må konstatere, at udkastet til bekendtgørelse ikke fremmer fjernvarmen i forhold til de individuelle varmepumper. Dertil er tilskuddet til varmepumper så stort, at det virker konkurrenceforvridende over for fjernvarmen, ligesom tilskuddet til individuelle varmepumper er udrullet tidligere end tilskuddet til fjernvarme og med stor statslig markedsføring af løsningen med individuelle varmepumper.

Da aftalen mellem Folketingets partier om tilskudsordningen til fjernvarme og afkobling af naturgas blev offentliggjort, tegnede aftalen et helt andet billede end det, som udkastet til bekendtgørelse viser.

Vi er selvfølgelig opmærksom på, at der ikke skal være støtte til et fjernvarmeprojekt, der er rentabelt i økonomisk sammenhæng, men at introducere en proces, hvor der er mange ubekendte, for at et fjernvarmeprojekt kan gennemføres med tilskud, virker ikke fremmende for fjernvarme. Der henvises i denne sammenhæng til tilsagsprocessen i § 5, stk. 1, nr. 4 og 5, hvor der gives betingede kommunale godkendelser og kræves omfattende dokumentationskrav for udrulningens nødvendighed, samt de omfattende krav der stilles i forbindelse med ansøgningen, jf. bl.a. § 6, stk. 1, nr. 9, hvor der skal foreligge dokumentation for udgifterne i form af tilbud eller lignende. Det er alle usikkerhedsfaktorer, der givetvis vil medføre en lang og kostbar forberedelse af projektforslag, herunder forhandlinger med kommunen.

Når der sammenlignes med proceduren for etablering af individuelle varmepumper med tilskud, så er der store forskelle mellem tilskud til fjernvarme og til individuelle varmepumper, hvor vægtskålen tipper til fordel for individuelle varmepumper. Alene tidsforbruget ved gennemførelse af et projektforslag med tilskudsansøgning vil formentlig få mange borgere til at vende sig over mod den hurtige sagsproces ved individuelle varmepumper, og de vil derfor vælge denne proces. Fjernvarmeselskaberne skal i deres markedsføring af projektforslag overfor et specifikt områdes borgere oplyse, at

NetVarmes sekretariat

ved Fors A/S

Tåstrup Møllevej 5

4300 Holbæk

Att. Kamille Brix

✉ Netvarme@fors.dk

☎ 61 67 22 66

projektet ikke realiseres, hvis der nægtes tilskud. Det vil givetvis afholde mange borgere fra at forhåndstilmelde sig til fjernvarme, hvilket ellers normalt er en vigtig indikator for udrulning af fjernvarme. Hvorfor skulle borgerne vælge usikkerhed omkring deres fjernvarmeforsyning fremfor en individuel varmepumpe, der kan installeres med en kortere tidshorisont og med tilskud?

Vi skal derfor foreslå, at de procedurer og dokumentationskrav, der indarbejdes i en bekendtgørelse om tilskud til udrulning af fjernvarme, bliver operationelle og ikke hæmmer udviklingen af fjernvarme.

De nævnte konkrete eksempler bør derfor som minimum revideres.

Økonomi - bevilling

Noget andet er det relativt begrænsede økonomiske råderum, der er i de beløb, der ønskes afsat til både fjernvarmepuljen og afkoblingsordningen. De afsatte beløb rækker ikke langt set i lyset af, at der fortsat er mange husstande, der ikke er tilkoblet fjernvarme.

Vi vil foreslå, at de samlede puljer afsættes for et år og ikke over en årrække, og at fremtidige beløb forhandles med henblik på at få de sidste husstande tilkoblet fjernvarme.

På vegne af NetVarme,
forretningsudvalget

Erik Christiansen
Direktør
Hvidovre Fjernvarme

Kaj Holm
Driftschef
Solrød Fjernvarmeværk

Steffan A. T. Madsen
Chef for Varme
Fors A/S

Energistyrelsen
Center for Forsyning
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Att.: Tina Kirkeskov Winkel og Jeppe Krogh Skjølstrup

Fremsendes per e-mail til ens@ens.dk med kopi til jeks@ens.dk og tkwi@ens.dk

J nr. 2020-13172

Skørping, den 26. november 2020

Vedr.: Høringssvar til udkast til bekendtgørelse om tilskud til udrulning af fjernvarmedistributionsnet

Af høringsbrevet fremgår:

"Formålet med tilskudspuljen er at konvertere olie- og gasfyr til fjernvarme for at kunne udbrede energieffektiv fjernvarme, se nedenfor om energieffektiv fjernvarme. Puljen udmøntes som tilskud til fjernvarmevirksomheders projekter, der udruller nye fjernvarmedistributionsnet i områder, hvor der konverteres fra olie- og gasfyr. Støtteordningen udformes som en tilsagnsordning, hvor der konkret ydes støtte til nødvendige investeringsomkostninger ved udrulning af fjernvarmedistributionsnet."

Med det fremsendte udkast til bekendtgørelse er det spørgsmålet om det ønskede formål opnås. I høringsbrevet til udkast til bekendtgørelsen om godkendelse af projekter for kollektive varmeforsyningsanlæg fremgår det, at det ønskes, at forbrugeren har et valg mellem individuel varmepumpe og fjernvarme, det kan derfor undre, hvorfor tilskudsordningerne til de to opvarmningsformer er udmøntet så forskelligt, som der er lagt op til med udkastet til bekendtgørelsen om tilskud til udrulning af fjernvarmedistributionsnet.

Via skrotningsordningen kan forbrugerne få tilskuddet udbetalt umiddelbart efter at investeringen er foretaget, mens det ved fjernvarmepuljen kan gå op til fem år inden tilskuddet vil blive udbetalt. Dertil kommer, at kun en del af de tilsluttede fjernvarmekunder kan tildeles tilskud på grund af reglerne om minimumstilslutning, samt at den fremtidige besparelse skal modregnes ved fjernvarmen men

Grethe Hjortbak

M: +45 2337 6013

E: gfh@planenergi.dk

Linn Laurberg Jensen

M: +45 2238 5356

E: llj@planenergi.dk

Anders M. Odgaard

M: +45 2094 3525

E: amo@planenergi.dk

NORDJYLLAND

Jyllandsgade 1
9520 Skørping

MIDTJYLLAND

Vestergade 48 H, 3. sal
8000 Aarhus C

SJÆLLAND

A.C. Meyers Vænge 15
2450 København SV

Tlf. +45 9682 0400

Fax +45 9839 2498

www.planenergi.dk

planenergi@planenergi.dk

CVR: 7403 8212

ikke ved individuelle varmepumper. For forbrugeren kommer de to ordninger således til at være meget uens.

At de to ordninger – skrotningspuljen og fjernvarmepuljen – der har samme formål er udmøntet så forskelligt, må næsten betragtes som konkurrenceforvridende over for fjernvarmen. I stedet bør fjernvarmeforbrugeren sættes i centrum som forbrugeren er i centrum for skrotningsordningen.

Ordningen må desuden betegnes som administrativ tung, og med udsigten til først at få pengene udbetalt, når den sidste forbruger er tilsluttet, samt reglerne om minimumstilslutning, som anvendes på en helt anden måde end begrebet hidtil har været anvendt af fjernvarmeværkerne, bør det overvejes om formålet med ordningen opnås. Den umiddelbare holdning fra en række fjernvarmeselskaber er, at de overvejer om det er besværet værd, og om det reelt vil påvirke forbrugers valg af varmeforsyning.

Fjernvarmeselskaberne havde forventet en ordning, som betød de kunne nedsætte tilslutningsgebyret for nye kunder, og dermed give forbrugeren et reelt valg mellem varmepumper og fjernvarme. Det anbefales, at ordningen ændres således, at tilskuddet kan modregnes direkte i tilslutningsbidraget, som fjernvarmekunderne skal betale ved tilslutning jævnfør priser anmeldt til Forsyningstilsynet.

Minimumstilslutning

Af høringsudkastet fremgår:

"§ 2. I denne bekendtgørelse forstås ved:

8) Minimumstilslutning: Antal konverteringer i projektområdet der inklusiv tilskud fra fjernvarmepuljen medfører balance i de tilbagediskonterede selskabsøkonomiske indtægter og udgifter over levetiden på konverteringsprojektets investeringer. "

Det bør klart fremgå, hvordan de tilbagediskonterede selskabsøkonomiske indtægter og udgifter beregnes over levetiden. Minimumstilslutningen har hidtil været anvendt af fjernvarmeselskaberne som et begreb for, hvornår fjernvarmeselskabet vurderede, at risikoen for projektets økonomi var sikker nok, og at det var muligt at drive fjernvarmenettet både teknisk og uden for store varmetab i nettet. Minimumstilslutningen er således ikke en eksakt beregning, men indeholder en række elementer, hvori der indgår en risikovurdering. Dette bestyrkes af, at minimumstilslutningerne altid angives i afrundede procentsatser, normal til hele titals-procenter. Der er således ikke en ensartet metode, der kan henvises til.

Levetiden kan defineres på mange måder. Normalt regnes et projektforslag over 20 år og op til 30 år, men mange fjernvarmeselskaber vil ikke acceptere projekter med en så lang tilbagebetalingstid. Afhængigt af hvilken levetid, der antages, så vil minimumstilslutningen ændre sig.

Ved at lægge kontrollen af minimumsberegningerne ud til kommunerne risikeres en meget uens sagsbehandling, da der er rigtig mange elementer, der indgår i beregningen. Det kan være, at en kommune accepterer en levetid på fem år i beregningen af minimumstilslutningen, mens en anden kommune kræver en levetid på 20 år. Det sammen gør sig gældende med renten til tilbagediskontering.

Det anbefales, at kravet om minimumtilslutning bortfalder eller ændres til et bedre redskab, eller som minimum, at der sættes klare rammer for, hvorledes beregningen skal udføres.

Betinget projektgodkendelse inden tilsagn om tilskud

Af høringsudkastet fremgår:

*"§ 5. Det er en betingelse for at få tilsagn om tilskud, at
5) projektet for udrulning ikke ville blive gennemført uden tilskud efter denne bekendtgørelse,"*

Betyder det, at såfremt der gives afslag på ansøgningen om tilskud, så er fjernvarmen forhindret i at forsyne området med fjernvarme? Som tidligere beskrevet afvejes udrulningen af fjernvarme med risikoen ved projektet. Risikoen vil være lavere, hvis der opnås tilskud, men der kan være faktorer, der gør, at fjernvarmen vælger at udrulle fjernvarmen, trods den større risiko. Vil det være ulovligt at gennemføre med den betingede godkendelse? Eller vil det være muligt at få godkendt samme projektforslag igen, som ikke er betinget af tilskud – selvfølgelig efter at den begunstigende forvaltningsafgørelse først er blevet trukket tilbage af kommunalbestyrelsen med dertil hørende sagsbehandling af et par måneders varighed.

Det anbefales således, at såfremt fjernvarmen har risiko for at afskære sig selv fra at forsyne et område ved at ansøge puljen, beskrives dette i vejledningen.

Tilskudsbeløb

Af høringsudkastet fremgår:

"§ 3. Energistyrelsen kan yde tilskud til projekter for udrulning af fjernvarmedistributionsnet jf. § 1, med op til 20.000 kr. pr. konverteret varmemeforbruger, dog maksimalt svarende til projektets støtteberettigede omkostninger."

De individuelle varmepumper støttes som udgangspunkt med 25.000 kr. Det virker konkurrenceforvridende, med mindre støttebeløbet til varmepumper er angivet inkl. moms, mens tilskuddet til fjernvarmeudrulning er ekskl. moms. Såfremt støtten ikke er ens, anbefales det, at den harmoniseres.

Opfyldelse af krav

Af høringsudkastet fremgår:

"§ 9. Anmodning om udbetaling af tilskud skal indsendes til Energistyrelsen senest 60 dage efter projektets afslutning, jf. dog § 12, stk. 1."

*Stk. 3. Udbetaling af tilskud er betinget af, at
1) projektet dokumenteres gennemført som godkendt i tilsagnet, "*

Hvorledes tænkes denne dokumentation udfærdiget? Hvis ledningstracéet bliver ændret, vil det betyde, at projektet ikke er udført efter tilsagnet? Eller hvis kun dele af ledningsnettet er etableret, fordi der i et område ikke har været ønsket fjernvarme, vil hele tilsagnet så bortfalde, selv om det kun er 10 %, der ikke er etableret, og alle øvrige krav er opfyldt?

Det kan ligeledes være svært at kende slutdatoen, da det ikke vides hvornår den sidste forbruger, der på forhånd har tilkendegivet interesse, tilsluttes.

Generelle bemærkninger

PlanEnergi har følgende generelle bemærkninger til høringsudkastet:

- Bekendtgørelsen tager udgangspunkt i en meget forenklet verden, hvorfor usikkerheden i projekterne ikke inddrages.
- Puljens udmøntning findes grænsende til det konkurrenceforvridende i forhold til individuelle varmepumpers støttebetingelser udmøntet i skrotningspuljen
- Bekendtgørelsen vil i den nuværende form kun støtte projekter, der er økonomisk meget risikable, da det er påkrævet, at de har en tilbagebetalingstid på over 20 år. Det er således usikkert, om det er de rigtige projekter, der støttes med puljen, og om disse projekter overhovedet er nogen, som energipolitisk ønskes tilskyndet.

PlanEnergi stiller sig til rådighed for uddybende kommentarer.

Med venlig hilsen

Anders M. Odgaard, Linn Laurberg Jensen og Grethe Hjortbak

For PlanEnergi

Til: Energistyrelsen (ens@ens.dk)
Cc: Jeppe Krogh Skjølstrup (jeks@ens.dk), Tina Kirkeskov Winkel (tkwi@ens.dk)
Fra: Danske Bygningskonsulenter (info@danskebygningskonsulenter.dk)
Titel: Høringssvar - MST 2020-13172
Sendt: 24-11-2020 13:11

Kære Energistyrelsen.

Mange tak for muligheden for at indgive bemærkninger til:

Udkast til bekendtgørelse om tilskud til udrulning af fjernvarmedistributionsnet

Vi kan meddele, at vi ikke har nogle bemærkninger.

Med venlig hilsen

Sekretariat for Danske Bygningskonsulenter

Kim Larsen

Tlf.: 6543 1130

Læs mere om os på www.danskebygningskonsulenter.dk

